

FUNDACJA

Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Pomorskiej oraz Wojskowej Służby Polek
80 Toruń, ul. W. Gąsiora 2
tel.: 52-22-186, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 870502736

MEMORIAL

General Marii Wittek

oprac. arch. M. Pol. SS

oprac. XII. 2012.

Adres: Szereja

106

AK
Kraków

KW
HABSBURG
zd. ANKARCROWA
ALICJA

106/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI 106/WSK HABSBURG

Alicja

z d. Ankarcrona

1./1. Relacja

1/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora

1/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące delatora ✓

II. Materiały uzupełniające relację

III/1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III/2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5. Inne

IV. Korespondencja ✓

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne :

VI. Fotografie

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI - HABSBURG Alicja

z. d. Ankarcewa

p. s. Alicja⁴

106/NSK

I/1. Relacja —

I/2. Materiały uzupełniające relację

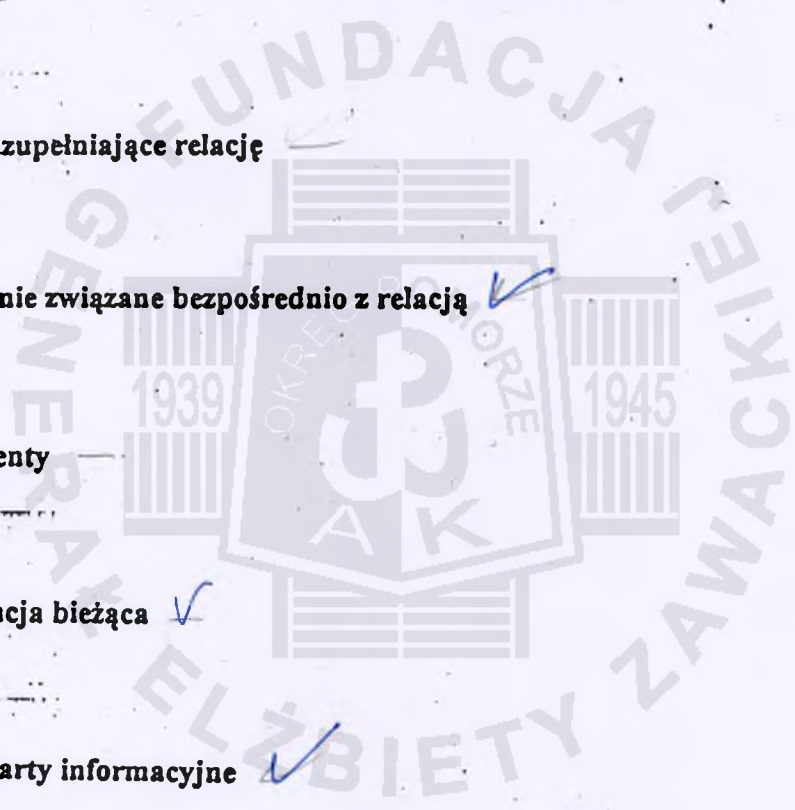
II. Dokumenty nie związane bezpośrednio z relacją ✓

III. Inne dokumenty

IV. Korespondencja bieżąca ✓

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie —

T. 106

II Dokumenty nie związane
bezpośrednio z relacją

1) Wycinek prasowy z Przekroju
nr. 1573 z dnia 1. VI. 75r.

2) Wycinek prasowy z Przekroju 1578
z 6 VI. 1975r.

Przekrój 1578

z 6. VII 75

ARCYKSIĘŻNA HABSBURG ŁĄCZNICZKĄ AK

Szanowna Redakcjo!

Artykuł pt. „Szwedzka księżniczka... polskim partyzantem” (P. nr 1573) warto uzupełnić, jak również sprostować drobne nieścisłości dot. arcyksiężnej Alicji Habsburg, wdowy po pułkowniku artylerii WP, Karolu Albrechcie Habsburgu z Żywca. Pani Alicja Habsburg z domu Ankarcrona — mimo, że w latach hitlerowskiej okupacji mogła wyjechać do rodzinnej Szwecji i tam bezpiecznie spędzić okres wojny — z całą odpowiedzialnością pozostała w Polsce, gdzie dobrze się założyła swojej drugiej ojczyźnie. W okresie wojny — wysiedlona do Wisły Śląskiej — działała w służbie łączności w szeregach Związku Walki Zbrojnej, a następnie w Armii Krajowej. Bardzo cenne dla zbrojnego podziemia były jej kontakty ze szwedzką ambasadą w Berlinie. Ponadto uczestniczyła w akcji niesienia pomocy więźniom oświęcimskim i jeńcom radzieckim.

Jej drugi mąż, arcyksiążę Karol Albrecht Habsburg, pułkownik WP, brał czynny udział w kampanii wrześniowej, walcząc dzielnie w szeregach 2 pułku strzelców podhalańskich. Po zakończeniu działań, nie uniknął gestapowskiej karni. Aresztowany z końcem 1939 r. ponieważ odrzucił propozycję przyjęcia obywatelstwa niemieckiego, wygnany z żywieckiego pałacu — dłuższy czas spędził w więzieniu gestapo w Cieszynie, gdzie przeszedł *polską szkołę cierpienia*. Zmarł w 1951 w Sztokholmie.

Pani Alicja Habsburg za swe zasługi w walce z hitlerowskim okupantem została w Polsce Ludowej odznaczona Krzyżem *Walecznych* (14 XI 1946 r.). W latach późniejszych Polonia szwedzka przyznała jej pamiątkową plakietkę.

Postawa Alicji Habsburg, jej hart i patriotyzm, pozostawiły po sobie trwały ślad w pamięci tych, którzy z nią w latach wojny współpracowali. Nie tylko. Dotąd wspominają tę ludzką panią biedni i pogorzelnicy Beskidu Żywieckiego, gdyż poza bohaterstwem czynu bojowego istnieje jeszcze bohaterstwo dobroci.

Tadeusz Bielewicz —
Warszawa

Na szwedzkim rynku księgarskim ukazała się w ub. roku książka, która z miejsca okazała się best-sellerem i której w tutejszym świecie literackim nadano duży rozgłos. I to z dwóch powodów. Po pierwsze był to debiut literacki kobiety... 85-letniej, cieszącej się zresztą doskonałym zdrowiem. Po drugie — autorką jest Swedka, która w czasie II wojny światowej była... polskim konspiratorem!

Przekazany 15/73 z dnia 11/25

Już samo zestawienie tych niezwykłych faktów musi budzić ciekawość nie tylko u każdego Polaka, ale i u Skandynawa. Jak wiadomo, w czasie II wojny światowej Swedcja była krajem neutralnym, a jej obywatele na ogół ściśle podporządkowywali się zarządzeniom swoich władz. Tymczasem Alicja Elżbieta Habsburg, z domu Ankarona, autorka książki *Księżniczka i partyzant*, była innego zdania.

Ale zacznijmy od samego początku, czyli od dnia 18 grudnia 1889, kiedy to Alicja przyszła na świat jako trzecie dziecko Oscara Ankarony i jego żony Elżbiety, z domu Carleson. Ojciec małej Alicji był leśniczym na dworze króla szwedzkiego, Oscara II, u którego jego ojciec z kolei służył jako nadleśniczy. Dziadek Alicji był poza tym bliskim przyjacielem

króla, a jak podają źródła szwedzkie — w jego złotych płynęła krew dynastii Wazów.

Młodość Alicja spędziła w Sztokholmie. Mając lat 19 została wprowadzona w życie towarzyskie „Wencji Północy” — jak nazywają do dziś Sztokholm. Jej pierwszy bal, pierwsze przelotne flirty, kreacje balowe, kwiaty... Wydawało jej się wówczas, że świat usłany jest różami. I oto pewnego dnia podczas kolejnego bału zatańczył z nią „mężczyzna sezonu” — polski hrabia Ludwik Bardeni, radca austriackiego w Sztokholmie. U pięknej Alicji zrodziły się wzniośle uczucia wielkiej miłości. W czasie wycieczki statkiem do archipelagu romantycznych wysp u ujścia Mälлару, wpadającego koło Sztokholmu do Bałtyku, zaręczyli się. W kilka miesięcy później —

było to 21 listopada 1911 — wzięli ślub.

Niedługo po ślubie radca Bardeni został przeniesiony do ambasady k.u.k. Austrii w Brukseli. *Były to czasy, kiedy klasy panujące Europy bawity się — stwierdza dziś księżniczka Alicja, żyjąca obecnie w skromnym, dwupokojowym mieszkaniu przy parku Humlegarden w centrum Sztokholmu, nieopodal ambasady PRL.* Europa bawiła się — a dookoła było dużo ludzi biednych, nie mających co włożyć do ust — kontynuuje pani Alicja w jednym z licznych wywiadów w

1

2

SZWEDZKA KSIĘŻNICZKA...

tutejszej prasie. To musiało się skończyć rewolucją...

W rok po ślubie urodził się syn Kazimierz. Dwa tygodnie po urodzeniu syna hrabia Bardeni zapadł na chorobę umysłową, z której już się nie wyleczył. Zmarł w cztery lata później. W czasie choroby przejął państwo Bardeni przenieśli się w okolice Wiednia.

W 1915 — w Europie szalała pierwsza wojna światowa — w czasie herbatki w Wiedniu poznała Karola Albrechta księcia Habsburga. Jego ojciec był kuzynem cesarza Franciszka Józefa. Była to miłość od

pierwszego wejrzenia. Ale mąż, aczkolwiek śmiertelnie chory, żył jeszcze. Więc w tajemnicy zaręczyli się. Jednak na ślub musieli długo czekać.

Rodzina męża tymczasem zabrała ją wraz z synem do Buska, gdzie posiadła majątek. Tam też zamieszkała ją bitwa między wojskami carskimi a cesarskimi. Pewien ataman kozacki zabrał jej ulubionego konia. Niewiele brakowało aby i ją porwał.

Zakończyła się pierwsza wojna światowa, skończyła władza Habsburgów. Pozostały jedynie tytuły i resztki rodowych apanaży. 8 li-

IV Korespondencja bieżąca

DRUKUJ

Wydrukowane ze stron: poczta.wp.pl

Od: Fundacja Generał Elżbiety Zawackiej <fapak@wp.pl>
 Do: Judyta Syrek <judyta.syrek@gmail.com>
 Data: Poniedziałek, 28 Maja 2012 09:55
 Temat: Odp: Alicja Habsburg

L dz 1044 / PN-630/12

Szanowna Pani,

W naszym archiwum jestteczka na nazwisko: Habsburg Alicja zd. Ankarcrona ps. "Alicja", primo voto Badeni, sygn. 106/WSK. Niestety nie ma tam relacji własnej, czy zdjęć. Zawartość teczki to tylko wycinki prasowe z "Przekroju" z dn.

1.06.1975 i 6.07.1975, a także karty informacyjne z których wynika, że Alicja Habsburg była łączniczką komórki ZWZ-AK w Wiśle (AK Kraków), a także że za zasługi została odznaczona Krzyżem Walecznych.

Może Pani dysponuje jakimiś dokumentami dotyczącymi Alicji Habsburg lub też posiada zdjęcie, które mogłaby Pani nam przesłać (skan oczywiście) do naszych akt? Będziemy wdzięczni.

Pozdrawiam serdecznie

Anna Lewandowska

Fundacja Generał Elżbiety Zawackiej

87-100 Toruń, ul. Podmurna 93

tel.: 56/65 22 186

www.zawacka.pl

Dnia 24-05-2012 o godz. 10:57 Judyta Syrek napisał(a):

Witam serdecznie,

czy z Państwa pomocą można uzyskać informację na temat p. Alicji Habsburg i jej współpracy z AK? Poszukuje informacji o niej dla potrzeb publikacji. Pełną biografię jej syna - dr. Joachima Badeniego dla wyd. Znak. Chciałabym pokazać w książce obraz matki.

Będę wdzięczna za odpowiedź, bądź wskazówkę, jak można szukać takich informacji.

Pozdrawiam serdecznie

Judyta Syrek

FUNDACJA	
"Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek" w Toruniu	
Wpłynęło dnia:	25.05.2012
L. dz.:	1040 / PN-630/12
Załączniki:
Referent:

T. 106

Nazwiskowe karty informacyjne

a

KW T. 106

ZWZ
AK
Kraków

ANKARCONA Alija
p.s. Alija⁴

I^o v. Badeni

II° v. Habsburg

u. Pal 99

c

KW T. 106

ZWZ-
AK

HABSBURG Alija

Kraków

z. d. Ankarcona

I^o v. Badeni

p.s. Alija⁴

u. Pal 99

i

KW T. 106

ZWZ
AK

HABSBURG Alicja
z. d. ANKARCONA
p. s. Alicja⁴

Kraków

- Uczniowska komórnica ZWZ AK w Wiśle
- za zasługi odznaczona 14 XI KW.

T. WSK. Habsburg A. T. 2 s. 1-2

u. Pal 99

a

KW T. 106

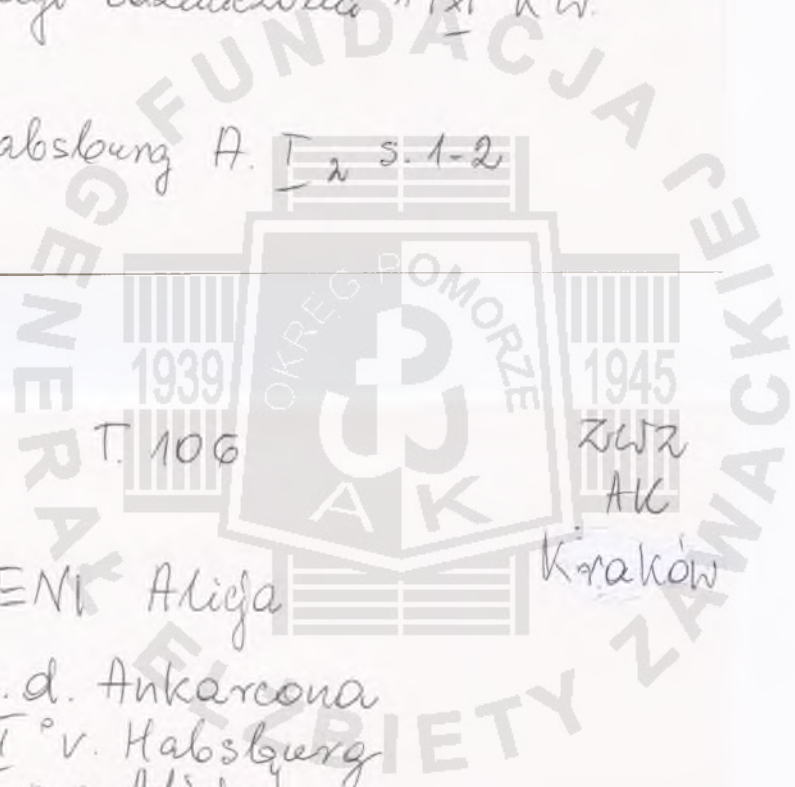
ZWZ
AK

BADENI Alicja

Kraków

z. d. Ankarcona
II° v. Habsburg
p. s. Alicja⁴

u. Pal 99

++ Habsburg Alicja

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
Poz. 138/Slask
data wpływu 1928

